

WYDARZENIA

Prof. Mazurkiewicz doktorem *honoris causa*

Przewodniczącą Rady Muzeum CMM i prezes Towarzystwa Przyjaciół Statku-Muzeum „Sołdek” pan profesor dr hab. Bolesław Mazurkiewicz otrzymał 9 stycznia tytuł doktora *honoris causa* Politechniki Gdańskiej. Uczelnię tę ukończył w 1956 roku i związał z nią niemal całe zawodowe życie, uzyskując tu kolejne stopnie naukowe i pełniąc funkcję jej rektora (1987–90). Jest jednym z twórców i pionierów współczesnego budownictwa morskiego, a Jego niezwykle bogaty dorobek piśmienniczy obejmuje 420 pozycji, w tym 14 książek z dziedziny morskich konstrukcji stoczniowych, portowych oraz pełnomorskich. Wygłaszający laudację prof. Ryszard Krystek wspominał nie tylko o naukowych i dydaktycznych osiągnięciach Profesora, ale także o Jego działalności społecznej. Jako inicjator powołania Obywatelskiego Komitetu Ochrony „Daru Pomorza”, długoletni prezes Towarzystwa Przyjaciół „Daru Pomorza”, a obecnie prezes TP „Sołdka”, położył ogromne zasługi dla zachowania dla potomności tych dwóch jednostek, które stały się oddziałami CMM. Panu Profesorowi serdecznie gratulujemy i życzymy wielu dalszych osiągnięć w pracy naukowej i społecznej.

Leszczyński lepiej znany

Pan Jan Czerny, siostrzeniec Michała Leszczyńskiego, otrzymuje z rąk dyrektora CMM dra Jerzego Litwina biografię swojego wuja. Fot. Bernadeta Galus

Na hasło „Leszczyński” wielbiciele marynistyki odpowiedzą „Piglu”, dotąd był on bowiem znany głównie jako ekscentryczny bohater opowieści swoich kolegów-marynarzy, m.in. K.O. Borchardta. Mamy nadzieję, że po uroczystości promocji książki Kennetha J. Jonesa „Michał Leszczyński-Lester. Marynarz i artysta” stanie

się znany także jako znakomity, ceniony na całym świecie malarz. Biografia została wydana przez CMM dzięki dofinansowaniu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w roku

Wernisaż wystawy promującej książkę „Michał Leszczyński-Lester. Marynarz i artysta”. Fot. Bernadeta Galus

35-lecia śmierci artysty. Po raz pierwszy polski czytelnik ma okazję do zapoznania się z faktami z życia Leszczyńskiego na wszystkich trzech jego etapach: w Polsce, Anglii i Jamajce, gdzie przeprowadził się w 1952 roku, a przede wszystkim z ogromnym wyborem jego prac, w tym niemal nieznanymi u nas dziełami z okresu jamajskiego. Niestety, ze względu na obowiązki zawodowe pan Kenneth J. Jones, dyrektor generalny wydawnictwa Focus Publications w Panamie, nie przybył na promocję, która odbyła się 25 lutego w Spichlerzach na Ołowiance. Mogliśmy natomiast gościć siostrzeńca artysty, pana Jana Czernego, któremu dyrektor CMM dr Jerzy Litwin wręczył egzemplarz książki. Gratulacje składano tłumacze, pani dr Monice Jankiewicz-Brzostowskiej: próbkę jej znakomitego przekładu poznano dzięki aktorskiej interpretacji pana Krystiana Nehrebeckiego, który odczytał wybrane fragmenty książki. W ramach promocji otwarta została ekspozycja prac Leszczyńskiego ze zbiorów Działu Sztuki Marynistycznej (jest to największa w Polsce kolekcja, a liczy zaledwie 7 eksponatów) i Działu Dokumentacji Naukowej CMM (m.in. szkicowniki i projekty książek).

Meksykański wieczór

Kolejny koncert z cyklu „Muzyka na wodzie” odbył się 15 lutego w Spichlerzach na Ołowiance. Wystąpiły panie: Julieta Gonzalez – sopran i Anna Kowalska – gitara. W programie koncertu znalazły się barokowe utwory na sopran i gitarę, klasyczne pieśni meksykańskie, a także szlagiery meksykańskiej muzyki popularnej, z najbardziej chyba

Muzyka na wodzie: Meksykański wieczór. Fot. Kinga Krause

znany: „Besame mucho” Consuela Velazqueza. Koncert pod honorowym patronatem ambasady Stanów Zjednoczonych Meksyku uświetnił swoją obecnością pan Raphael Steuer, ambasador Meksyku w Polsce.

Pierwszy Honorowy Kapitan „Sołdka”

Od 8 lutego s.s. „Sołdek” ma honorowego kapitana! Tytuł, wylicytowany w ramach aukcji zasilającej konto Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, został przyznany na rok, a uprawnia do zwiedzenia wszystkich oddziałów CMM i latarni morskich będących pod opieką Towarzystwa Przyjaciół CMM, a także goszczenia przez dwa tygodnie w jednej z kajut na statku-muzeum. Honorowy Kapitan jest mieszkańcem Brzegu Dolnego, więc na pokład „Sołdka” przybędzie prawdopodobnie dopiero podczas wakacji.

PROJEKTY

Projekt *Seaside*

Precyzują się plany związane z unijnym projektem „Seaside”, którego pomysł poddany został przez Muzeum Marynarki Wojennej w Karlskronie, gminę Karlskrona i Towarzystwo Przyjaciół Narodowego Muzeum Morskiego w Sztokholmie.

Założeniem projektu jest zaktywizowanie turystyki w rejonie południowego Bałtyku poprzez współpracę gmin, organizacji turystycznych i instytucji kultury i dziedzictwa nadmorskiego i morskiego. W październiku 2007 r. CMM otrzymało propozycję przystąpienia do prac nad przygotowaniem tego projektu i aplikacji o jego dofinansowanie z funduszy ERDF. Na spotkaniu w Karlskronie w dniach 28–29 lutego, w którym jako przedstawicielki CMM uczestniczyły panie Katarzyna Nowicka i Jadwiga Klim, przedyskutowano zakres prac do zrealizowania w trakcie trwania projektu, wyszczególniono jego cele i metody, a także zebrano konkretne działania w komponenty projektu. Aplikacja zostanie złożona na przełomie marca i kwietnia, a jeśli decyzja komisji oceniającej projekt będzie pozytywna, prace nad nim rozpoczną się już w lipcu.

KONFERENCJE

Fundusz Wymiany Kulturalnej

Przedstawiciele CMM wzięli udział w konferencji i warsztatach „Od Ochrony kulturowego dziedzictwa europejskiego do Funduszu Wymiany Kulturalnej w ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego w Polsce”, które odbyły się 7 i 8 lutego w Warszawie. We współpracy z Norwegami planowane są bowiem trzy projekty. Obecnie CMM i Hardanger Fartøyvernssenter przygotowują projekt dotyczący rewitalizacji zabytkowej stoczni w Muzeum Zalewu Wiślanego w Kątach Rybackich, przewidujący wspólną budowę i renowację drewnianych łodzi rybackich oraz stworzenie programu edukacyjnego w zakresie tradycyjnego szkutnictwa, powroźnictwa i żeglarswa.

DEGUWA

W dniach 15-17 lutego dr Jerzy Litwin i dr Waldemar Ossowski uczestniczyli w konferencji „In Poseidon's Reich XIII”, zorganizowanej w Hamburgu przez Niemieckie Towarzystwo Archeologii Podwodnej (DEGUWA). Kilkudziesięciu uczestników konferencji, reprezentujących różne kraje europejskie oraz USA, przedstawiło ostatnio realizowane projekty związane z archeologią podwodną. Dyskutowano także problematykę wdrożenia konwencji UNESCO o ochronie podwodnego dziedzictwa kulturowego w krajach Morza Śródziemnego oraz Czarnego. Dr Waldemar Ossowski zaprezentował referat „The General Carleton British collier excavated in Polish waters”, omawiający rezultaty przygotowywanej publikacji o tym wraku. Członkowie DEGUY przez dwa sezony badawcze w latach 1996–97 uczestniczyli w pracach archeologicznych organizowanych przez CMM na tym wraku.

PODSUMOWANIA

Pracowity rok 2007

Dużo się działo w CMM w ubiegłym roku. Muzeum Zalewu Wiślanego w Kątach Rybackich zostało wpisane do statutu CMM jako oddział. Otwarto po kapitalnym remoncie Muzeum Wisły w Tczewie. Przeprowadzono inwestycje w Muzeum Rybołówstwa w Helu (zrekonstruowano dawny budynek przykościelny), w gdańskim Żurawiu (I etap prac konserwatorskich i restauratorsko-konstrukcyjnych) i Spichlerzach na Ołowiance (montaż wentylacji i klimatyzacji w magazynach Biblioteki oraz Działu Dokumentacji Naukowej). Otwarto nową wystawę stałą w głównej siedzibie CMM, zatytułowaną „Działalność morska Polaków w latach 1918-1945” oraz 23 wystawy czasowe, m.in. „Nadmorskie ścieżki uczniów Stanisławskiego”, „Kronan – okręt skarbów” oraz „O wolność żeglugi. Admiralicja holender-

ska w walce o dostęp do Bałtyku w XVI-XVII wieku”. Obiekty CMM zwiedziły 252 142 osoby, o 28 872 więcej niż w roku 2006. Wyższą niż przed rokiem frekwencją pochwalić się też może Towarzystwo Przyjaciół CMM, udostępniające do zwiedzania 4 latarnie morskie wraz z wystawami przygotowanymi przez CMM: do latarni w Rozewiu, Krynicy Morskiej, Stilo i Helu przybyło 274 997 turystów. Łącznie ekspozycje stałe i czasowe CMM zwiedziło ponad pół miliona osób! Część z nich uczestniczyła w specjalnych zajęciach edukacyjnych: lekcjach muzealnych (w oddziałach gdańskich przeprowadzono 446 lekcji dla 5679 uczniów, a na „Darze Pomorza” 160 lekcji dla 3980 uczniów) i zajęciach z cyklu Program dla Rodzin, które otrzymały wyróżnienie w konkursie na Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2006. Zbiory Muzeum wzbogaciły się w zeszłym roku o kilka wyjątkowych eksponatów: do Działu Sztuki Marynistycznej zakupiono obrazy Jacka Malczewskiego „Portret damy na tle morza” i Bonawentury Peteersa st. „Sztorm na morzu”, do Działu Historii Żeglugi i Handlu Morskiego XVIII-wieczny zegar słoneczny z kompasem i skrzynią bagażową z „Batorego”, natomiast do Działu Dokumentacji Naukowej – zbiór archiwaliów dokumentujący I Polską Wyprawę Polarną z lat 1932-33. Kilka nowych ciekawych eksponatów pochodzi z darów, wśród nich dwuczęściowy strój żeglarski z lat 30. XX wieku oraz medal wybity potajemnie w Mennicy Warszawskiej w 1943 r. z okazji organizacji konspiracyjnych regat Yacht-Klubu Polski. Warto dodać, że wiele zrealizowanych w ubiegłym roku projektów otrzymało dotacje celowe Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Spośród wielu imprez zorganizowanych w CMM w 2007 roku największym zainteresowaniem zwiedzających cieszyła się nasza propozycja na „Noc muzeów” (19/20 maja): „Noc piratów” w Spichlerzach na Ołowiance. Na przepłynięcie promem na opanowaną przez piratów wyspę czekano w długiej kolejce... Fot. Bernadeta Galus

NASZE ODDZIAŁY

O delcie Wisły w Tczewie

„Historia i osadnictwo delty Wisły” to wystawa posterowa, którą od 5 lutego można oglądać w Muzeum Wisły w Tczewie. Przygotowana została przez panią Jadwigę Klim z Działu Historii Żeglugi Śródlądowej CMM, a przedstawia zagadnienia związane z kształtowaniem się delty Wisły i jej regulacją, ewolucją osadnictwa na tym terenie, powstawaniem i rozwojem ośrodków miejskich i portów nad Dolną Wisłą ze szczególnym uwzględnieniem Gdańska, omawia też spław wiślany, szkutnictwo pomorskie i nowożytnie budownictwo okrętowe, turystykę i rekreację na Wiśle oraz sylwetki osób związanych z morzem i rzeką. Wystawa, sfinansowana w ramach projektu Unii Europejskiej LAGOMAR (Interreg IIIB), na sezon letni przeniesiona zostanie do Muzeum Zalewu Wiślanego w Kątach Rybackich.